

Retten i Holstebro

D O M

afsagt den 7. januar 2020

Rettens nr. 7-3949/2019

Politiets nr. 4100-77114-00051-19

Anklagemyndigheden

mod

T1

født den ... 1986

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 16. oktober 2019, tillægsanklageskrift nr. 1 er modtaget den 21. november 2019 og tillægsanklageskrift nr. 2 er modtaget den 18. december 2019.

T1 er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens § 291, stk. 1, hærværk, ved den 27. juni 2019 i tidsrummet mellem ca. kl.

00.00 og kl. 06.40 på X-vej i Y-by, at have begået hærværk ved at have spraymalet med rød spraymaling på to byzoneskilte, samt at have spraymalet med rød spraymaling på skilt tilhørende Y Center, alt hvorved der skete skade for i alt 4.417 kr.,

2.

straffelovens § 291, stk. 1, hærværk, ved den 27. juni 2019 i tidsrummet mellem ca. kl.

00.00 og kl. 06.40 på ... Kirke, Y-vej 27 i Y-by, at have skrevet "Naturen før mennsker", "Finris" og "Blod bliver ikke glemt" på kirkemurene, hvorved der skete skade for 23.384 kr.,

3.

straffelovens § 266, trusler, ved den 27. juni 2019 i tidsrummet mellem ca. kl. 00.00 og kl.

06.40 flere steder i Y-by, at have opsat trækors med påskriften "RIP A og søn", samt spraymalet "Blod bliver ikke glemt" på trækors og bygninger, hvilket var egnet til hos A og B, at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd,

4.

våbenlovens § 4, stk. 1, nr. 4, jf. våbenbekendtgørelsens § 59, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, nr. 1, jf. § 59, stk. 1, jf. § 30, stk. 4, ved i tiden forud for den 20. maj 2019, uden politiets tilladelse, at have erhvervet og via Det Internationale Postcenter, Z-vej ... i ... at have indført et slagvåben.

5.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 4. september 2019 kl. 05.49 på sin Facebookside T.com, at have kontaktet B indirekte, idet han skrev et Facebookopslag hvori han

omtaler B, selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte B,

6.

straffelovens § 266, trusler,

ved i perioden fra den 22. juli 2019 ca. kl. 16.00 til den 23. juli 2019 ca. kl. 08.00 i en video på sin Facebookprofil "T.com", at have truet medlemmerne af G forening, idet han i videoen udtalte "jeg skal fandeme have nogle navne på dem som er medlem af G forening, fordi jeg er parat til at dø for ulven" og "de går ind for at skyde ulven – et fredet dyr – de skal have en skovl i nakken" eller lignende, hvilket var egnet til hos medlemmerne, at fremkalde alvorlig frygt for deres liv, helbred eller velfærd,

7.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 25. august 2019 ca. kl. 13.36 på sin Facebookside T.com at have kontaktet B direkte og indirekte, idet han skrev et Facebookopslag hvori han omtaler sit polititilhold mod B, samt henvender sig til direkte til B, selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte B,

8.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 25. september 2019 ca. kl. 14.43 på sin Facebookside T.com at have kontaktet B indirekte, idet han skrev et Facebookopslag hvori han udtaler "Der findes KUN 1 rigtig straf for ulovlig drab på ulve!! Landsforvisning!! ikke kun for personen som før det! Hele familien!", selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte B.

9.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 18. oktober 2019 ca. kl. 00.15 at have kontaktet B indirekte, idet han skrev et Facebookopslag, hvori han udtaler "Det er godt nok dejligt at vågnet op til politiet kommer for at sigte mig for trusler mod G forening samt igen en sigtelse for overtrædelse af mit polititilhold mod B og daddy igen igen så er dagen ligesom i gang. Naturførmennesker. Kan i ikke bare løse mig inde og smide nøglen væk. For i kan ikke lukke røven på mig", selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte B.

10.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 18. oktober 2019 ca. kl. 00.15 at have kontaktet A indirekte, idet han skrev et Facebookopslag, hvori han udtaler "Det er godt nok dejligt at vågnet op til politiet kommer for at sigte mig for trusler mod G forening samt igen en sigtelse for overtrædelse af mit polititilhold mod B og daddy igen igen så er dagen ligesom i gang. Naturførmennesker. Kan i ikke bare løse mig inde og smide nøglen væk. For i kan ikke lukke røven på mig", selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte A.

11.

lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1,

ved den 18. oktober 2019 at have kontaktet B og A indirekte, idet han skrev et Facebookopslag, hvori han udtaler "... Politi er ikke de skarpeste betjente?? igen igen har de ikke kunne finde mig og har opsøgt mig på en gammel adresse i ...?? og igen uden held. Men vi fik telefonisk kontakt og ... Politi kunne meddele mig at jeg igen igen er sigtet for overtrædelse af mit tilhold modt B og At samt en sigtelse for trusler mod G forening", selvom politiet i Midt- og Vestjylland den 5. juli 2019 har meddelt tiltalte et tilhold mod direkte eller indirekte at kontakte B og A.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af slagvåben hos tiltalte T1, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Tiltalte har erkendt sig skyldig i forhold 1, 2, 3 og 7 og i øvrigt nægtet sig skyldig.

X Kommune (forhold 1) har påstået, at tiltalte skal betale 4.417 kr. i erstatning.

Tiltalte har anerkendt erstatningspligten og erstatningskravets størrelse.

X Menighedsråd (forhold 2) har påstået, at tiltalte skal betale 23.384 kr. i erstatning.

Tiltalte har anerkendt erstatningspligten og erstatningskravets størrelse.

Sagens oplysninger

Tiltalte, T1 har forklaret, at han er 33 år og selvstændig bygningsmaler samt blogger gennem 3 år.

Han har om forhold 1 forklaret, at han har lavet de trækors og bemalinger, som ses på sagens fotos. Han har malet på byskilte og Y Centers skilte. Han har ligeledes placeret øksen i byskiltet. Det gjorde han som et led i at være ulveaktivist og ulvedebattør. Han ville bortlede opmærksomheden fra de 6 ulveunger, som var nævnt i nyhederne aftenen før. De var i hans optik i fare, og han valgte at være ekstrem i forhold til at fjerne fokus fra dem. Det var ekstremt at male på kirker og andet fremfor at blive i medierne. Ideen var spontan, og det hele blev planlagt på en halv dag. Øksen solgte han via en webshop, og han placerede den i skiltet som reklame for sin aktivistaktion. RIP A betyder rest in peace A. Han fulgte her op på sin tidligere omtale i medierne af A, som har dræbt en fredet ulv. Han talte tidligere ikke særligt pænt om A og fulgte her op på det. Han forholder sig ikke til, hvordan A og B opfattede korsene, men bestrider ikke, at de var egnet til at skabe frygt hos dem. Han valgte de steder, hvor han var sikker på, at det blev set. Det var i nærheden af Y-by, at ulvedrabet skete, så derfor valgte han den by. Det tog ham cirka 1 time at køre til Y-by. Spraymaling havde han på sit lager, og træet er fra et renoveringsprojekt.

Tiltalte har om forhold 2 og foreholdt bilag 2.3 samt erstatningskravet forklaret, at han har tegnet grafittien, fordi han ville være sikker på at få omtale. Derfor tegnede han på kirken. Han er asatroende, men det her handler ikke om hans forhold til kirken. Han valgte at male på en kalkbemalet overflade for ikke at lave for stor skade.

Tiltalte har om forhold 3 og foreholdt bilag 1.4 forklaret, at han som ovenfor uddybet kan erkende forholdet.

Tiltalte har om forhold 4 forklaret, at han har købt den foreviste lommelygte, der vejer 397 gram, er formet som en politistav og har lygte i enden. Han købte den som en lommelygte, fordi man ikke længere kan købe Maglite lygter.

Tiltalte har om forhold 6 forklaret, at han som blogger har offentliggjort 2-3 videoer om ugen i 3 år. Han husker ikke dem alle. G forening skyder ikke ulve i Danmark. Det er løgn. Han har vist interesse for deres navne til brug for en bog, men husker ikke, om han har gjort det i en video. Han kan ikke se, hvorfor han skulle sige, at de skulle have en skovl i nakken. De skyder ikke ulve, og han vil ikke true dem.

Tiltalte har om forhold 5 og 7-11 forklaret, at han har modtaget det som bilag 5.6 fremlagte tilhold gældende fra den 5. juli 2019. Det fik han, men han ved ikke hvorfor, for han har aldrig kontaktet A og B direkte. Han forstår ikke, at han ikke må ytre sig i sagen, men godt at han ikke må kontakte de pågældende direkte efter begivenhederne i Y-by. Bilag 5.5 er tiltaltes facebookprofil, og T1 er det navn, han anvender. Han har kommenteret på Ds video. Det er et rent debatindlæg. B er politiker og søn af A. Tiltaltes facebook er offentlig, og det er op til B, om han vil følge den. Han har ikke overvejet, om opslaget vil overtræde tilholdet. Det er en ytring i en debat, som tiltalte har været i i 3 år.

Tiltalte har om forhold 7 og foreholdt bilag 7.4, side 1, forklaret, at det er et blogindlæg rettet direkte til de to personer. Der er ingen trusler i det. Han regnede med, at hans følgere ville læse det, men vidste ikke, om B og A ville gøre det. Han taggede dem ikke og havde ingen interesse i at gøre det. Han nævnte, at det ville give ham en ny sigtelse, for han fandt det forkasteligt, at man med polititilholdet ville hindre hans deltagelse i debatten.

Tiltalte har om forhold 8 og foreholdt bilag 8.4, forklaret, at han mener, at det er utilgiveligt at skyde ulve. Ulovligt drab på ulve er også et stort problem i Norge, så der bør være hårdere straffe. Det er generel debat, og han nævner ikke B og A.

Tiltalte har om forhold 9 og 10 samt foreholdt bilag 9.4, forklaret, at han har skrevet opslaget på sin private facebookprofil, hvor han har 5.000 venner, der kan læse opslaget. Hvis B er hans ven, kan han se det. På de to blogprofiler er han velovervejet i forhold til, hvad han lægger ud. På denne side deler han derimod private ting. Profilen hedder T1 uden tilføjslen .com.

Tiltalte har om forhold 11 og foreholdt bilag 11.4 forklaret, at det er skrevet på hans private hjemmeside. Den kommer man kun til ved at søge på den.

A har som vidne forklaret, at han er dømt for at have skudt en ulv. Han er ikke bekendt med, at andre i Danmark er dømt for det samme. Billederne i bilag 1.3 og 1.4 er

ubehagelige. Det er ikke rart, at nogen vil se én død. Pressen gjorde ham opmærksom på skrivelserne, da de ville have hans kommentarer. Han var lidt rystet. Det blev opklaret, hvem der havde gjort det. Han var tidligere blevet truet af den pågældende på offentlige medier, og det var ubehageligt.

B har som vidne forklaret, at han i sommeren 2019 anmodede om et tilhold mod tiltalte, for han havde nogle ret voldsomme udtalelser og trusler mod vidnet og hans familie. Dem blev han opmærksom på via facebook. Der er kommet ret mange trusler. Mange mente, at han var involveret i ulvedrab, og det udmøntede sig i mange trusler. I de mest grelle sager har han bedt om polititilhold, og han har fået det i et par sager. Han anmodede om tilhold mod tiltalte, for han sad ikke bare i sofaen, men gik ud og begik hærværk. Efter, at tilholdet blev meddelt, kontaktede tiltalte ham ved at lave opslag, som blev delt eller på anden måde bragt til hans kendskab. Han er siden tilholdet nogle gange gået ind for at se på tiltaltes facebookprofil og hjemmeside. Bilag 5.5, side 1, husker han ikke, hvordan han fandt, men han har set det og politianmeldt det. Det er han forpligtet til. Bilag 7.4 har han også set. Det opslag fik han efter en periode, hvor han var væk fra facebook. Da havde en række personer skrevet til ham om det. Bilag 8.4, 9.4 og 11.4 har han ligeledes set og anmeldt. Den 27. juni 2019 var han henne at se et af de steder, hvor der var lavet noget. Forevist bilag 1.3 har han forklaret, at han blev bange, for tiltalte gjorde efter at have fremsat kraftige trusler noget konkret. Han frygtede, hvad næste skridt ville være. Han har ikke set en video, hvor tiltalte truede nogen med en skovl i nakken, men flere gjorde ham opmærksom på den. Den var slettet, da han gik ind for at lede efter den. Han har været politisk aktiv.

E har om forhold 6 forklaret, at hun er medlem af G forening og har været det i et par år. Hun har været aktiv i det omfang, der har været noget og har proklameret for, at navnlig ejere af islænderheste skal interesse sig for, at der er kommet ulve i Danmark. Hun er forholdsvis aktiv på de sociale medier og følger med. Hun har set en video fra tiltalte, som gjorde hende bekymret. Hun så den på en vens facebookside. Det var et filmklip, hvor han sad i førersiden af en bil og sagde "nu må I hjælpe mig derude, venner. Jeg skal bruge nogle navne på dem, der er medlemmer af G forening. De går ind for at skyde ulven, som er et fredet dyr. De skal have en skovl i nakken." Det er en kort gengivelse af lydsiden. Hun husker ikke, hvor lang filen var. Det var helt åbenbart en trussel mod de personer, der er medlem af G forening. Han ville have deres navne og give dem en skovl i nakken. Det var så åbenbart, at hun under opslaget skrev, at det var en oplagt trussel, der kaldte på politianmeldelse. Ved en fejl skrev hun det på tiltaltes profil og ikke vennens, og kort tid efter var filmen slettet. Hun er medlem af G forening, fordi hun selv har dyr på åbne arealer og bor i landdistriktet, hvor hun er meget aktiv. Hun ønsker ikke, at der lusker ulve frit omkring. De bør være bag hegn. Hun har nok på dette område den modsatte holdning af tiltaltes. Hun gjorde ingen forsøg på at sikre videoen. Videoen var på ingen måde spøgfuld. Tiltalte fremstod vred, men fattet og målrettet, og derfor virkede det så meget desto mere truende.

Tiltalte er straffet ved:

dom af 24. september 2009 med fængselsstraf i 3 måneder for overtrædelse af straffelovens § 244 og § 245, stk. 1, jf. til dels § 247, stk. 2, jf. til dels § 247, stk. 1 og ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, jf. § 3, stk. 1.

Tiltalte har ikke ønsket at medvirke til en personundersøgelse.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig i forhold 1, 2, 3 og 7. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i disse forhold.

Vedrørende forhold 4 finder retten, at den omhandlede lygte har en vægt og udformning, som gør den mindre egnet til at anvende som lygte, hvorfor den uanset, at den kan lyse, primært må betragtes som et slagvåben. Tiltalte er derfor skyldig i forhold 4.

Vedrørende forhold 6 finder retten det ved vidnet Es sikre og troværdige forklaring sammenholdt med tiltaltes langt mindre sikre benægtelse, bevist, at tiltalte i en video har udtalt sig indholdsmæssigt svarende til det i anklageskriftet anførte. Udtalelserne udgør ubestridt en overtrædelse af straffelovens §266. Tiltalte er derfor skyldig i forhold 6.

Vedrørende forhold 8 finder retten ikke, at opslaget på tiltaltes facebookprofil er en overtrædelse af det i forhold til B meddelte tilhold, idet opslaget ikke nævner hans navn og i det hele taget har karakter af en generel holdning til strafniveauet for overtrædelse af forbuddet mod at skyde ulve. Tiltalte frifindes derfor i forhold 8.

Vedrørende forhold 5, 9, 10 og 11 finder to dommere, at de meddelte polititilhold er overtrådt, allerede fordi Bs og As navne er nævnt i opslagene. Disse dommere stemmer derfor for at finde tiltalte skyldig i disse forhold.

En dommer finder, at polititilholdene i overensstemmelse med statsadvokatens afgørelse af 1. oktober 2019 skal forstås således, at de ikke omfatter tiltaltes deltagelse i den offentlige debat om ulve eller udtalelser til pressen, så længe disse ikke kan anses som indirekte henvendelser til A eller B. Tiltalte er på sin hjemmeside og facebook en ivrig deltager i ulvedebatten, hvor As nedskydning af en ulv er en væsentlig og meget omtalt fortælling. Polititilholdene må derfor i praksis fortolkes således, at tiltalte på den ene side fortsat kan udøve sin ytringsfrihed i debatten, og således, at A og B på den anden side beskyttes mod henvendelser fra tiltalte til dem. Dette betyder efter denne dommers opfattelse, at tiltalte godt i sine indlæg må referere til den nedskudte ulv og i den forbindelse nævne A og B, så længe han ikke direkte eller indirekte henvender sig til dem. Denne dommer lægger vægt på, at de i forhold 5, 9, 10 og 11 omhandlede opslag ikke er stilet til A eller B eller indeholder budskaber rettet til dem. Der er derimod i forhold 5 tale om en kommentar til en politikers indlæg i ulvedebatten og i forhold 9, 10 og 11 tale om rene oplysninger om, at tiltalte nu igen var blevet sigtet for overtrædelse af polititilholdene. Da der således ikke er tale om direkte eller indirekte henvendelser til A eller B, stemmer denne dommer for at frifinde tiltalte i disse forhold.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, og tiltalte findes skyldig i forhold 5, 9, 10 og 11. Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage, jf. straffelovens § 266, § 291, stk. 1, og våbenlovens § 4, stk. 1, nr. 4, jf. våbenbekendtgørelsens § 59, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, nr. 1, jf. § 59, stk. 1, jf. § 30, stk. 4, samt lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning § 21, stk. 1, jf. § 1.

Retten har lagt vægt på, at der i forhold 3 og 6 er tale om grove og velovervejede trusler mod andre personer i anledning af deres holdninger i ulvedebatten. Der er ligeledes i forhold 1 og

2 tale om planlagt og velorganiseret hærværk. Tiltalte har under sagen fastholdt, at truslerne og hærværket var rimelige og nødvendige foranstaltninger. Han har ikke under sagen nedlagt påstand om en betinget dom eller ønsket at bidrage med personlige oplysninger, som kunne danne grundlag for en sådan. Straffen er derfor fastsat til ubetinget fængsel i 40 dage.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Retten tager efter retsformandens bestemmelse erstatningspåstandene til følge som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, T1, skal straffes med fængsel i 40 dage. Hos tiltalte konfiskeres et slagvåben.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Tiltalte skal inden 14 dage til X-Kommune, ... betale 4.417 kr. med tillæg af procesrente fra den 7. januar 2020.

Tiltalte skal inden 14 dage til X Menighedsråd, c/o F, ..., betale 23.384 kr. med tillæg af procesrente fra den 7. januar 2020.

D O M

afsagt den 16. december 2020 af Vestre Landsrets 14. afdeling (dommerne Hanne Aagaard, John Lundum og Rikke Holm Simonsen (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-0153-20

Anklagemyndigheden mod

T

(tidligere T1)

født ... 1986

(advokat Troels Lind Pedersen, Aarhus)

Retten i Holstebro har den 7. januar 2020 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 7-3949/2019).

Påstande

Tiltalte T har påstået frifindelse i forhold 4-6 og 9-11 og i øvrigt formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

X Kommune og I forsikring har for landsretten fremsat ændrede krav om erstatning. Kravene er efter de juridiske dommers bestemmelse henskudt til eventuelt civilt søgsmål.

Forklaringer

Tiltalte og vidnerne B og E har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

Tiltalte har supplerende forklaret, at lygten omfattet af forhold 4 skulle anvendes, når han gik tur med sine hunde om aftenen. Han ville gerne have haft en Maglite, men dem kan man ikke købe længere. Den lygte, han bestilte, var den, der mindede mest om en Maglite. Han ville gerne have en robust lygte. Han havde aldrig haft lygten i hånden, men blot set billeder af den. Vedrørende forholdene 5 og 9-11 har tiltalte supplerende forklaret, at når han nævner A og B ved navn, sker det kun i sammenhænge, hvor det er relevant i forbindelse med hans deltagelse i debatten om den manglende håndhævelse af forbuddet mod at dræbe ulve. Det er vigtigt at inddrage G forening i debatten om den manglende håndhævelse af forbuddet mod ulvedrab. A og B har

været med til at stifte G forening, og det er derfor relevant at nævne deres navne. Opslagene på hans private facebookprofil kan kun ses af venner på facebook.

Han har ca. 5.000 venner på facebook. Han har også en offentlig facebookside og en hjemmeside. Den er offentlig, så alle kan gå ind på den.

B har supplerende forklaret, at der er folk, der hjælper ham med at blive opmærksom på f.eks. opslag på facebook, som indeholder trusler mod ham. Det er på den baggrund, han er blevet opmærksom på nogle af de opslag fra tiltalte, som han har anmeldt til politiet. Andre har han måske opdaget selv. Han er nu formand for G forening. Den tidligere formand trak sig på grund af alle de trusler og negative henvendelser, formandsposten medførte, og foreningen kunne ikke finde en anden formand. Han trådte til for at hjælpe, da han alligevel fik trusler og negative henvendelser i forvejen.

E har supplerende forklaret, at hun er sikker på, at tiltalte på videooptagelsen sagde, at han ønskede at få navne på medlemmer af G forening, fordi de skulle have en skovl i nakken. Det virkede særligt truende på hende, fordi tiltalte, selv om han var vred, fremstod rolig og fattet. Tiltalte virkede velovervejet, og det virkede ikke som en udtalelse fremsat for sjov eller i et øjeblikks ophidselse. Der var tale om en forholdsvis lang video. Hun troede, at hun så videoen på en vens facebookside, men er nu af den opfattelse, at hun snarere har set videoen på tiltaltes YouTube kanal. Efter at hun havde skrevet kommentaren om, at der var tale om en trussel, der kaldte på en politianmeldelse, blev videoen slettet.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vedrørende forhold 4:

Af de grunde, som byretten har anført, tiltræder landsretten, at tiltalte er fundet skyldig i detteforhold som sket.

Vedrørende forhold 6:

Også for landsretten har E afgivet en sikker og troværdig forklaring. Herefter og af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at tiltalte er fundet skyldig i dette forhold.

Vedrørende forholdene 5 og 9-11:

Tiltalte har efter landsrettens opfattelse været bekendt med, at opslag med angivelse af navnene på A og B ville blive bragt til de pågældendes kendskab. Tiltalte har endvidere været klar over, at opslag med angivelse af navnene på A og B ville medføre henvendelser til dem fra personer, der følger tiltalte på sociale medier. Landsretten finder således, at opslagene har karakter af indirekte henvendelser til A og B. Navnene på A og/eller B fremgår af opslagene, uden at anvendelsen af navnene har betydning for tiltaltes adgang til at deltage i en offentlig debat om ulve i Danmark. Landsretten tiltræder med denne begrundelse, at tiltalte er fundet skyldig i disse forhold som sket.

Det tiltrædes med samme begrundelse, som byretten har anført, at straffen er fastsat som sket.

Landsretten stadfæster derfor dommen med den ændring, at dommens bestemmelse om erstatning udgår.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at dommens bestemmelse om erstatning udgår.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 3. december 2021

Sag 84/2021

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Mikael Skjødt, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Holstebro den 7. januar 2020 (7-3949/2019) og af Vestre Landsrets 14. afdeling den 16. december 2020 (V.L. S-0153-20).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Vibeke Rønne, Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm, Hanne Schmidt og Rikke Foersom.

Procesbevillingsnævnet har den 25. august 2021 meddelt T begrænset tilladelse til anke til Højesteret, således at tilladelsen alene omfatter retsanvendelsen i sagens forhold 5 og 9-11 (overtrædelse af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning) samt straffastsættelsen i sagen.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om frifindelse i forhold 5 og 9-11 samt formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Supplerende sagsfremstilling

Tilholdene af 5. juli 2019

Midt- og Vestjyllands Politi meddelte den 5. juli 2019 T tilhold mod at kontakte eller følge efter A og B. Tilholdene blev opretholdt af Statsadvokaten i Viborg ved afgørelser af 1. oktober 2019.

Det fremgår af tilholdene, at T ikke må kontakte A og B hverken personligt, mundtligt eller skriftligt, heller ikke ved e-mail, sms'er, beskeder via sociale netværk eller lignende.

Endvidere fremgår det, at han ikke på anden måde må kontakte eller følge efter A og B, og at han ikke må kontakte dem indirekte, f.eks. ved at skrive om dem på internettet. Det fremgår desuden, at de former for kontakt, der forbydes, også omfatter meddelelser, der ikke er direkte adresseret til dem, men som må anses for reelt rettet til dem.

I begrundelsen for tilholdet mod at kontakte A er det anført bl.a.:

"Begrundelsen for min afgørelse er, at jeg vurderer, at De har krænket As fred ved at have truet denne på livet, at De tidligere på sociale medier har krænket As fred, og at De, såfremt De ikke meddeles tilhold, vil fortsætte med at krænke ham.

Jeg har herved lagt afgørende vægt på, at De har erkendt at have begået hærværksforhold i Y-by i forbindelse med ulvedebatten, hvorunder De har refereret til A og dennes søn, B. I forbindelse med hærværksforholdene opsatte De et kors med påskriften "RIP MT og søn", hvilket var egnet til at fremkalde frygt for As liv og velfærd.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at A har oplyst, at De har krænket hans fred gentagne gange siden februar 2019. Det fremgår af As forklaring til sagen, at De blandt andet på facebook har offentliggjort en video, hvori De beskrev, at De ville "skide på hans grav". A har desuden forklaret, at han har set et indslag på TV2 omhandlende tonen i den offentlige debat, hvori De udtalte, at De håbede, at A ville dø.

B har til sagen fremsendt et skærmpoint fra facebook, hvoraf det fremgår, at De har ytret, at De "håber ham (A, red.) og hele hans familie bliver ramt af et DSB tog i hans pickup."

Jeg har ved min afgørelse desuden inddraget materiale fra facebook og pressen. Herunder Deres video på facebook fra d. 22. februar 2019, hvor De oplyser, at De ønsker at få "Ulvedræberen", der yderligere specificeres som 66-årig og fra Y-by, tatoveret på Deres "røv".

Det er også indgået, at De den 3. februar 2019 er blevet citeret af TV2 via en facebook-video, De angiveligt har offentliggjort, for blandt andet at sige: "Jeg håber, at du falder over dit snøreband og slår næsebenet helt op i dit fucking kranie og vælter rundt og dør som den usle person, du er".

I forbindelse med partshøringen har De taget ansvar for hændelserne i Y-by, men har imidlertid anført, at hændelserne samt Deres udtalelser i pressen skal ses som legitim deltagelse i ulvedebatten. De mener, at udtalelserne og handlingerne falder inden for Deres ytringsfrihed.

...

Gennem Deres advokat ... har De sendt bemærkninger til omfanget af strakstilholdet, idet De ikke mener, at tilholdet bør omfatte Deres deltagelse i den offentlige debat om ulve eller Deres udtalelser til pressen. Deres advokat anfører, at der bør udvises varsomhed med at begrænse borgeres ytringsfrihed.

Jeg har imidlertid ved fastsættelse af tilholdets udstrækning (typen af forbud), lagt afgørende vægt på, at de tidligere fredskrænkelser til dels er sket ved offentlige udtalelser og indlæg på de sociale medier.”

I begrundelsen for tilholdet mod at kontakte B er det anført bl.a.:

”Begrundelsen for min afgørelse er, at jeg vurderer, at De har krænket Bs fred ved at have truet denne på livet, at De tidligere på sociale medier har krænket Bs fred, og at De, såfremt De ikke meddeles tilhold, vil fortsætte med at krænke ham.

Jeg har herved lagt vægt på, at De har erkendt at have begået hærværksforhold i Y-by i forbindelse med ulvedebatten, hvorunder De har refereret til A og dennes søn, B. I forbindelse hærværksforholdene opsatte De et kors med påskriften ”RIP ... og søn”, hvilket var egnet til at fremkalde frygt [for] Bs liv og velfærd.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at B har oplyst, at De har krænket hans fred gentagne gange siden februar 2019. B har i den sammenhæng fremsendt et skærmpoint fra facebook, hvoraf det fremgår, at De har ytret, at De ”håber ham (A, red.) og hele hans familie bliver ramt af et DSB tog i hans pickup.”

Mine undersøgelser i sagen har desuden dokumenteret, at De til TV Midt Vest den 27. juni 2019 udtalte, at De håber, at én som B kunne frygte for sit liv på baggrund af Deres handlinger.

I forbindelse med partshøringen har De taget ansvar for hændelserne i Y-by, men har imidlertid anført, at hændelserne samt Deres udtalelser i pressen skal ses som legitim deltagelse i ulvedebatten. De mener, at udtalelserne og handlingerne falder inden for Deres ytringsfrihed.

...

Gennem Deres advokat ... har De sendt bemærkninger til omfanget af strakstilholdet, idet De ikke mener, at tilholdet bør omfatte Deres deltagelse i den offentlige debat om ulve eller Deres udtalelser til pressen. Deres advokat anfører, at der bør udvises varsomhed med at begrænse borgeres ytringsfrihed.

Jeg har imidlertid ved fastsættelse af tilholdets omfang (typen af forbud), lagt afgørende vægt på, at de tidligere fredskrænkelser til dels er sket ved offentlige udtalelser og indlæg på sociale medier.”

Det fremgår af Ts forklaring som gengivet i byrettens dom, at ”RIP ... betyder rest in peace A”.

Forstraffe

T er yderligere straffet ved bl.a.:

- Retten i Odenses dom af 9. juli 2020 med bøde for overtrædelse af færdselsloven den 30. juni 2019 og
- Retten i Aalborgs dom af 12. august 2021 med betinget fængsel i 50 dage for hærværk af betydeligt omfang efter straffelovens § 291, stk. 2. Forholdene blev begået den 7. april 2019, og straffen blev i medfør af straffelovens § 89 fastsat som en tillægsstraf til landsrettens dom af 16. december 2020 i den foreliggende sag.

Retsgrundlag

§§ 1, 13 og 21, stk. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning er sålydende:

”§ 1. Ved tilhold kan en person forbydes at opsøge en anden ved personlig, mundtlig eller skriftlig henvendelse, herunder ved elektronisk kommunikation, eller på anden måde kontakte eller følge efter den anden.

...

§ 13. Tilhold, opholdsforbud og bortvisning omfatter ikke kontakt, ophold eller færd, som af særlige grunde må anses for beføjet.

...

§ 21. Den, der forsætligt overtræder et tilhold efter § 1, et opholdsforbud efter § 3 eller en bortvisning efter § 7, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.”

Af de specielle bemærkninger til forslaget til lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning fremgår bl.a. (Folketingstidende 2011-12, tillæg A, lovforslag nr. L 10, s. 34-35 og 39-40):

”Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen definerer tilhold og fastsætter således, hvilken adfærd der under strafansvar forbydes ved et polititilhold.

Det foreslås, at tilhold ændres fra at være et forbud mod fredskrænkelser til at være et forbud mod som udgangspunkt enhver kontakt. Denne objektivisering af tilholdet er en

forenkling af både principiel og praktisk betydning, idet det efter den foreslåede regel ikke ved konstatering af en overtrædelse af et tilhold skal fastslås, at en kontakt har haft karakter af en fredskrænkelse. Derimod må det, hvis en forsætlig kontakt skal være straffri, kunne antages, at kontakten af særlige grunde har været beføjet, jf. den foreslåede § 13.

Efter § 1 er tilhold således et strafsanktioneret forbud mod at opsøge en anden ved personlig, mundtlig eller skriftlig henvendelse, herunder ved elektronisk kommunikation, eller på anden måde kontakte eller følge efter den anden.

Bestemmelsen omfatter for det første kontakt.

Efter bestemmelsen er enhver kontakt som udgangspunkt forbudt. Efter bestemmelsen i § 13 omfatter tilhold dog ikke kontakt, som af særlige grunde må anses for beføjet.

Den foreslåede bestemmelse i § 1 erstatter sammen med lovforslagets § 21 om straffen for overtrædelse af tilhold den gældende regel i straffelovens § 265, 1. pkt., hvorefter det straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, hvis en person krænker en andens fred ved trods forud af politiet given advarsel (tilhold) at trænge ind på, forfølge med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe den anden. Det forhold, at overtrædelse af tilhold ikke fremover vil være omfattet af straffeloven, er ikke udtryk for en ændret vurdering af alvoren af sådanne overtrædelser.

De former for kontakt, der efter bestemmelsen forbydes, omfatter som minimum anvendelsesområdet for den gældende regel om tilhold. Det drejer sig om: personlige, mundtlige eller skriftlige henvendelser. Efter den foreslåede bestemmelse vil det også med et tilhold være forbudt på anden måde at kontakte den anden. Det fremhæves endvidere, at også henvendelser, der sker via elektronisk kommunikation, det vil sige ved anvendelse af telefoni og internet mv., er omfattet. Sådanne henvendelser via elektronisk kommunikation vil f.eks. kunne være e-mails, sms eller beskeder via sociale netværk (f.eks. Facebook eller Twitter).

Kontakt kan forekomme på forskellig måde, og det er efter den foreslåede bestemmelse afgørende, om den pågældende adfærd reelt har karakter af en henvendelse eller kontakt fra indklagede til forurettede. Det er derimod ikke afgørende, om kontakten sker direkte. Det forhold, at en meddelelse gennem f.eks. Facebook ikke direkte er adresseret til den, der chikaneres, er således ikke afgørende. Men meddelelsen må kunne anses for reelt rettet – også – til denne og ikke alene til andre, ligesom gerningsmanden må have forsæt til, at meddelelsen virker som en henvendelse til den, der chikaneres.

Bestemmelsen omfatter også de andre former for henvendelser (kontakt), som efter praksis falder ind under den gældende straffelovs § 265, herunder f.eks. henvendelser i form af ophold lige uden for forurettedes bolig, aflevering eller tilsendelse af blomster og hilsner gennem radioudsendelser.

...

Til § 13

Med bestemmelsen fastslås, at tilhold, opholdsforbud og bortvisning ikke omfatter kontakt, ophold eller færden, som af særlige grunde må anses for beføjet. Med bestemmel-

sen foreslås en undtagelse til tilhold efter § 1, opholdsforbud efter § 3 og bortvisning efter § 7. Bestemmelsen indebærer, at det påhviler den pågældende at sandsynliggøre, at en kontakt mv. har været beføjet.

Som eksempel på kontakt, som af særlige grunde må anses for beføjet, kan nævnes en situation, hvor et fælles barn akut bliver alvorlig sygt, og der ikke er andre, der har mulighed for tids nok at køre barnet på hospitalet, og hvor den pågældende overtræder et tilhold, opholdsforbud eller bortvisning ved at køre barnet på hospitalet.

Et andet eksempel kan være den situation, at en bortvist får adgang til at afhente nødvendige personlige effekter i hjemmet, som i første omgang ikke er blevet medtaget, f.eks. vigtig medicin eller genstande til brug for den bortvistes erhvervsudøvelse, som forudsat i den gældende bestemmelse om bortvisning. Ligesom efter den gældende bortvisningslov skal en afhentning af nødvendige effekter ske ved, at politiet ledsager den pågældende til boligen og overværer afhentningen. Politiet bør fortsat i den forbindelse underrette den forurettede.

Det bemærkes, at der i afgørelsen om tilhold, opholdsforbud eller bortvisning kan fastsættes undtagelser fra forbuddet mod kontakt, ophold mv. Kontakt mv., som er omfattet af sådanne undtagelser, der består i en begrænsning af forbuddets udstrækning, falder uden for forbuddet, uden at dette beror på bestemmelsen i § 13.”

Anbringender

T har anført navnlig, at landsretten har anvendt lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning urigtigt og fortolket begrebet ”kontakte” bredere, end der efter loven er grundlag for. Han har ikke kontaktet A og B direkte eller ”tagget” dem i sine opslag i forhold 5 og 9-11. Han har heller ikke bedt andre om at videreformidle indholdet af opslagene.

De omhandlede opslag kan efter en almindelig sproglig fortolkning ikke anses for reelt at være rettet mod A og B. Opslagene fremtræder i sammenhængen klart som værende henvendt til andre. Opslagene har ikke hverken udtrykkeligt eller reelt karakter af opfordring til at rette henvendelse til A og B.

Formålet med lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning er at beskytte personer mod at blive udsat for fredskrænkelser, forfølgelse og chikane, herunder stalking. De omhandlede opslag har ikke dette sigte. Opslagene har en anden karakter og er rettet mod andre personer.

Det må være tilladt for ham at nævne As og Bs navne som led i den offentlige debat om ”ulvesagen”, hvis dette sker under iagttagelse af tilholdene mod at kontakte dem. Opslagene

har under alle omstændigheder været proportionale og beføjede af hensyn til hans mulighed for at ytre sig om ”ulvesagen”, jf. lovens § 13.

Der er ikke grundlag for at fastsætte straffen i denne sag som en fællesstraf med den betingede straf idømt ved Retten i Aalborgs dom af 12. august 2021. Straffelovens § 61, stk. 1, finder efter sin ordlyd ikke anvendelse i den foreliggende situation, og straffelovens § 89 er allerede anvendt, da den betingede straf er en tillægsstraf til landsrettens dom i denne sag. Under alle omstændigheder må fastsættelsen af en fællesstraf ikke medføre en skærpelse af straffen, herunder i relation til længden af prøvetiden for den betingede dom, da dette ville være i strid med principperne i både § 61, stk. 1, og § 89. Desuden har han afsonet den straf på 40 dages fængsel, som han blev idømt ved landsrettens dom.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at landsretten har anvendt lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning korrekt.

Landsretten har lagt til grund, at T var bekendt med, at opslagene med angivelse af navnene på A og B ville blive bragt til deres kundskab, og at han var klar over, at opslagene ville medføre henvendelser til dem fra personer, som følger ham på de sociale medier. Højesteret må lægge landsrettens bevisvurdering til grund.

Fortolkningen af lovens kontaktbegreb er ganske bred, og udgangspunktet er, at enhver forsætlig kontakt er strafbar. Efter indholdet af opslagene og efter landsrettens bevisresultat har T forsætligt taget indirekte kontakt til A og B på en måde, som efter forarbejderne må anses for omfattet af loven.

Ts mulighed for at ytre sig om ”ulvesagen” kan ikke føre til, at denne kontakt kan anses for beføjet af særlige grunde efter lovens § 13. Han kunne have deltaget i den offentlige debat om ulve i Danmark uden at nævne As og Bs navne. Domfældelse i forhold 5 og 9-11 vil heller ikke være i strid med hans ret til ytringsfrihed efter artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Straffen skal for Højesteret fastsættes som en fællesstraf med Retten i Aalborgs dom af 12. august 2021, da forholdene i denne sag er begået forud for Retten i Aalborgs dom og nu på-

dømmes i prøvetiden for den idømte betingede straf. Straffelovens § 61, stk. 1, eller dennes analogi finder anvendelse, uanset at der ved straffastsættelsen i dommen af 12. august 2021 allerede er taget hensyn til straffen i den foreliggende sag.

Førstegangstilfælde af overtrædelser af tilhold straffes som udgangspunkt med bøde. Under hensyn til grovheden af forhold 1-3 og 6 (trusler og hærværk) skal fællesstraffen fastsættes som en kombinationsstraf udmålt til fængsel i tre måneder, hvoraf alene 40 dages fængsel skal fuldbyrdes. Straffen skal endvidere fastsættes som en tillægsstraf til Retten i Odenses dom af 9. juli 2020, jf. straffelovens § 89.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T blev ved landsrettens dom fundet skyldig i ved opslag på Facebook i fem tilfælde at have kontaktet A og B, som han den 5. juli 2019 havde fået tilhold mod at kontakte eller følge efter, jf. § 21, stk. 1, jf. § 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (forhold 5, 7 og 9-11). Han blev endvidere fundet skyldig i bl.a. to tilfælde af trusler efter straffelovens § 266 (forhold 3 og 6) og to tilfælde af hærværk efter straffelovens § 291, stk. 1 (forhold 1 og 2).

Hovedspørgsmålet er, om landsretten har anvendt § 1 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning urigtigt ved at fastslå, at opslagene i forhold 5 og 9-11 har karakter af indirekte henvendelser til A og B. Derudover er der spørgsmål om strafudmåling.

Anvendelsen af § 1 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Efter lovens § 1 kan en person ved tilhold forbydes at opsøge en anden ved personlig, mundtlig eller skriftlig henvendelse, herunder ved elektronisk kommunikation, eller på anden måde kontakte eller følge efter den anden.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen bl.a., at enhver kontakt som udgangspunkt er forbudt. Det fremgår endvidere, at kontakt kan forekomme på forskellig måde, og at det er afgørende, om den pågældendes adfærd reelt har karakter af en henvendelse eller kontakt fra den pågældende til den forurettede. Det forhold, at en meddelelse gennem f.eks. Facebook ikke direkte er adresseret til den, der chikaneres, er således ikke afgørende, men meddelelsen

må kunne anses for reelt rettet også til denne og ikke alene til andre, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, lovforslag nr. L10, s. 34.

Højesteret finder, at kontaktbegrebet i lovens § 1 efter forarbejderne må forstås bredt. Det må bero på en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, om et opslag på de sociale medier eller internettet i øvrigt reelt har karakter af en henvendelse eller kontakt til den forurettede fra den person, der har fået tilhold. I vurderingen må efter Højesterets opfattelse indgå bl.a. indholdet af det konkrete opslag, herunder om forurettede er nævnt i opslaget, og karakteren og omfanget af den uønskede kontakt, som har givet grundlag for tilhold, og som opslaget må ses i sammenhæng med.

Forhold 5 og 9-11

I forhold 5 er T tiltalt for at have kontaktet B indirekte ved at omtale ham i et opslag på Facebook den 4. september 2019. I forhold 9-11 er han tiltalt for at have kontaktet A og B indirekte i opslag på Facebook den 18. oktober 2019, hvori han udtalte sig om bl.a. sigtelserne for overtrædelse af tilholdene mod ”B og daddy” og ”B og A”.

Landsretten har fundet, at Ts opslag i forhold 5 og 9-11 har karakter af indirekte henvendelser til A og B. Landsretten har endvidere fundet, at han var bekendt med, at opslag med angivelse af deres navne ville blive bragt til deres kundskab og medføre henvendelser til dem fra personer, der følger ham på sociale medier. Landsretten tiltrådte med denne begrundelse, at T var fundet skyldig i forhold 5 og 9-11.

Højesteret kan ikke efterprøve landsrettens konkrete bevisbedømmelse vedrørende skyldsspørgsmålet, men Højesteret kan tage stilling til, om landsretten har anvendt § 1 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning rigtigt, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2, sammenholdt med § 912, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis, og § 912, stk. 1, nr. 3.

Efter ordlyden af og forarbejderne til § 1 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning finder Højesteret, at landsretten har anvendt bestemmelsen rigtigt, og at T således med rette er fundet skyldig i forhold 5 og 9-11.

Højesteret bemærker, at det, der er anført om lovens § 13, ikke kan føre til et andet resultat. Domfældelse vil heller ikke være i strid med artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Strafudmåling

Det er ved strafudmålingen lagt til grund, at der i forhold 3 og 6 er tale om grove og velovervejede trusler, og at der i forhold 1 og 2 er tale om planlagt og velorganiseret hærværk.

Højesteret finder, at straffen passende er fastsat til fængsel i 40 dage, jf. straffelovens § 89 med hensyn til Retten i Odenses dom af 9. juli 2020.

Retten i Aalborgs dom af 12. august 2021 er afsagt, inden Procesbevillingsnævnets anketilladelse forelå, og den idømte betingede straf er i medfør af straffelovens § 89 fastsat som en tillægsstraf til landsrettens dom i nærværende sag. Straffelovens § 61, stk. 1, finder efter sin ordlyd ikke anvendelse, og Højesteret finder ikke grundlag for i den foreliggende situation at anvende bestemmelsen analogt.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.